PATVIRTINTA
VšĮ Varėnos sveikatos centro direktoriaus
2024 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. V-100

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VARĖNOS SVEIKATOS CENTRO

2024-2027 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Varėnos sveikatos centro (toliau – Centras) 2024 – 2027 metų korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) tikslas užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę Centre.
2. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų, ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Šakiniu korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023–2025 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2023 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-813 „Dėl Šakinio korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2023–2025 metų veiksmų plano patvirtinimo“.
3. Programoje vartojamos sąvokos:
3.1 **Korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudos sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje.
3.2 **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai –** administracinis nusižengimas, darbo pareigų pažeidimas ar tarnybinis nusižengimas, padaromas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui, taip pat korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.
3.3 **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – 1) kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, piktnaudžiavimas; 2) nusikalstamos veikos, padaromos viešajame sektoriuje arba teikiant administracines ar viešąsias paslaugas piktnaudžiaujant įgaliojimais ir tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant naudos sau ar kitam asmeniui: neteisėtas teisių į daiktą įregistravimas, tarnybos pareigų neatlikimas, valstybės paslapties atskleidimas, neteisėtas politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas, turto iššvaistymas, komercinės paslapties atskleidimas, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą, tarnybos paslapties atskleidimas, dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu; 3) kitos nusikalstamos veikos, kuriomis siekiama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą, prekybą poveikiu ar papirkimą.
3.4 **Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo** – valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, turintis atitinkamus įgaliojimus užsienio valstybės institucijoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje ar tarptautinėse teisminėse institucijose, taip pat oficialūs kandidatai į tokias pareigas. Be to, valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba bet kokioje valstybinėje, nevalstybinėje ar privačioje įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje ar verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus administracinius įgaliojimus arba turi teisę veikti šios įstaigos, įmonės ar organizacijos vardu, ar teikia viešąsias, tame tarpe ir sveikatos apsaugos priežiūros, paslaugas.

3.5 **Viešoji paslauga** – valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų juridinių asmenų veikla teikiant asmenims socialines, švietimo, sveikatos priežiūros ir kitas įstatymų numatytas paslaugas. Įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka viešąsias paslaugas gali teikti ir kiti asmenys.

4. Programoje vartojamos sąvokos taip, kaip apibrėžiamos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

5. Programa įgyvendinama pagal Centro direktoriaus įsakymu patvirtintą Programos įgyvendinimo priemonių planą (toliau – Priemonių planas).

6. Programos įgyvendinimą koordinuoja Centro direktoriaus įsakymu paskirtas darbuotojas arba darbuotojas paskirtas vykdyti komisijos atsakingos už korupcijos prevenciją ir kontrolę pirmininko funkcijas.

II. SVEIKATOS SISTEMOS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

7. Centro veikloje išskiriamos veiklos sritys, nurodytos 1 lentelėje, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė.

1 lentelė:

Eil. Nr.	**Centro veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas**	**Centro darbuotojai, kuriems galimas korupcijos pasireiškimas**
1.	Kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas	Centro gydytojai ir bendrosios praktikos slaugytojai, turintys teisę skirti kompensuojamuosius vaistus ir/ar medicinos pagalbos priemones.
2.	Prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai	Visi pirkimų procese dalyvaujantys asmenys
3.	Nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir nemokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams	Centro sveikatos priežiūros specialistai
4.	Veikla, susijusi su nedarbingumo pažymėjimų ir kitų pažymų išdavimo	Centro gydytojai ir sveikatos priežiūros specialistai, kuriems suteikta teisė išduoti nedarbingumo pažymėjimus ir kitas pažymas

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. Programos tikslas – išaiškinti ir šalinti korupcijos Centre prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Centro bei jo darbuotojų veiklą.

9. Programos uždavinys – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos, skiriamos Centrui, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

10. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

10.1 vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų ilgalaikės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos priemonių įgyvendinimą;

10.2 nustatyti veiklos sritis, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;

10.3 įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

10.4 skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

10.5 programoje numatytas priemones sieti su visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų sveikatos sistemoje; visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas paciento teises ir laisves, Centro darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

10.6 ugdyti antikorupcinę kultūrą Centre.

11. Centro korupcijos prevencijos bendrosios priemonės (priemonių sritys) yra šios:

11.1 korupcijos prevencijos programų parengimas ir tikslinimas;

11.2 nustatytų korupcijos atvejų paviešinimas. Tuo tikslu:

11.5.1 gavus pranešimą apie galimą korupcinę veiką bei atvejus kai Centre dirbantis asmuo pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas, nedelsiant informuojamas įstaigos vadovas, Sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyrius ir pagal kompetenciją Specialiųjų tyrimų tarnyba arba Vyriausioji tarnybinės etikos komisija telefonu, arba elektroniniu paštu;

11.5.2 Centro interneto svetainėje skelbiama informacija apie įstaigoje nustatytus korupcijos atvejus bei atvejus kai Centre dirbantis asmuo pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas;

11.3 veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimas. Jį teisės aktų nustatyta tvarka atlieka darbuotojas atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas vykdomas vadovaujantis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka;

11.4 Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Centre, surinkimas bei pateikimas valstybės tarnautojų ir juridinių asmenų registrams;

11.5 visuomenės švietimas ir informavimas apie Programos įgyvendinimą, Centro darbuotojų antikorupcinis mokymas:

11.5.1 antikorupcinis ugdymas turi būti neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją. Šia linkme turi būti ugdomi Centro darbuotojai, taip pat jie turi dalyvauti seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose;

11.5.2 Centro interneto svetainėje turi būti skelbiamas elektroninio pašto adresas bei telefono numeris, kuriuo asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su Centro veikla;
11.5.3 Centro visose informacijos skelbimo vietose turi būti skelbiama Informacija, kur turi kreiptis pacientas susidūręs su korupcinio pobūdžio veika.
11.6 Centro viešųjų pirkimų organizavimo ir atlikimo skaidrinimas.

VI. PROGRAMOS TIKSLŲ IR UŽDAVINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI

12. **Programa siekiama tokių rezultatų:**
12.1 sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
12.2 padidinti nepakantumą korupcijai;
12.3 pagerinti korupcijos prevencijos Centre organizavimą;
12.4 didinti visuomenės pasitikėjimą Centre veikla.
13. **Programos rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais**:
13.1 atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičius;
13.2 įvykdytų Priemonių plano priemonių skaičius;
13.3 neįvykdytų Priemonių plano priemonių skaičius;
13.4 Priemonių plano nurodytų priemonių įvykdymas laiko pažiūriu;
13.5 parengtų naujų ir atnaujintų korupcijos prevencijos programų ir įgyvendintų Programos priemonių skaičiaus pokytis;
13.6 asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytis;
13.7 ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;
13.8 anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykis.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

14. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.
15. Korupcijos prevencijos programa rengiama kas treji metai. Programa yra tvirtinama Centro direktoriaus įsakymu. Pasikeitus teisės aktams, turintiems įtaką korupcijos prevencijai ar nustačius korupcijos atvejį, ne vėliau kaip per vieną mėnesį organizuojama Programos peržiūra ir esant poreikiui, rengiami jos patikslinimai (pakeitimai). Patikslinus (pakeitus) Programą, atitinkamai sprendžiama dėl Priemonių plano patikslinimo (pakeitimo).
16. Programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių Planas peržiūrimi kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki sausio mėnesio paskutinės darbo dienos.
17. Kiekviena konkreti Priemonių plano priemonė vertinama pagal plane nustatytus vertinimo kriterijus.
18. Už konkrečių Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą atsako Centro direktorius. Tuo tarpu už Priemonių plane numatytų priemonių įvykdymą atsako plane nurodyti vykdytojai.
19. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančių įgyvendinant Programą Centras reguliariai vykdo Programos priemonių įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ši Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.
21. Asmenys, nesilaikantys šioje Programoje nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.
22. Centro Programa atnaujinama pagal poreikį arba pasibaigus galiojimo laikotarpiui. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir už Programos atnaujinimą atsako Direktoriaus įgaliotas asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę Centre.

Parengė:
Deimantas Miliauskas